

**ВПРОВАДЖЕННЯ БІОТЕХНОЛОГІЙ ЯК ФАКТОР
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ
БЕЗПЕКИ КРАЇНИ**

**Коваленко Г. В., канд. екон. наук,
ст. викладач кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет**

В умовах сьогодення, для зменшення великої кількості імпортного продовольства, метою державної агропродовольчої політики повинне стати створення умов для збільшення об'ємів вітчизняного виробництва сільськогосподарської сировини і власного продовольства. Населення України в недостатній кількості забезпечене багатьма групами різноманітних продуктів. Розв'язати існуючу проблему можливо за рахунок активізації інноваційного розвитку сільськогосподарських галузей і стимулювання інвестиційної активності іноземних і вітчизняних інвесторів.

Однією з перспективних технологій для підвищення рентабельності та продуктивності аграрної сфери є біотехнологія. Завдяки біотехнологіям можна впливати на рослини, тварин, різні фізіологічні процеси, а також на готову продукцію на рівні молекул контрольованим чином. В нашій країні для забезпечення продовольчої безпеки біотехнології, здебільшого, використовуються в наступних напрямках: гена інженерія сільськогосподарських рослин і тварин, доставка певних генів і лікарських препаратів до уражених клітин і тканин тварин, вивчення молекулярних механізмів стійкості рослин до посухи та ін. [2]. При цьому зберігається висока імпортна залежність по сільськогосподарській продукції та продовольству.

Продукти харчування, вироблені за допомогою сучасної біотехнології, можна віднести до наступних категорій: продукти харчування, що складаються з живих (життєздатних) організмів або містять хімічні речовини; продукти харчування, які виділяються з ГМО, або містять інгредієнти, які виділяються з ГМО; продукти харчування, що містять окремі інгредієнти або добавки, синтезовані ГМ мікроорганізмами (ГММ); продукти харчування, що містять інгредієнти, оброблені ГММ ферментами, що синтезуються.

На даний час продукція з використанням сучасних біотехнологій активно завойовує сільськогосподарські і продовольчі ринки по всьому світу. Це обумовлено багатьма причинами, серед яких основними є наступні [3].

1. Збільшення врожайності сільськогосподарських культур за рахунок підвищення стійкості до температур, різній будові і якості ґрунтів, поліпшення смакових характеристик, стійкості до гербіцидів.

2. Скорочення витрат на виробництво продовольства внаслідок економії на засобах хімічної обробки ґрунтів і рослин, економії на використанні і обслуговуванні сільськогосподарської техніки, скорочення витрат за рахунок збільшення частки автоматизації процесів.

3. Зниження вартості вирощування ГМ-культур при стабільному врожаї.

4. Включення на рівні генів у кінцевий продукт великої кількості корисних для людського організму вітамінів і мікроелементів.

На найближчу перспективу буде продовжено комерціалізацію тих сортів, які мають цінні агрономічні властивості, особливо, стійкість до гербіцидів і комах-шкідників, а також підвищену врожайність. Також виняткову важливість для підвищення сільськогосподарської продуктивності має стійкість до вірусів.

У тваринництві широко впроваджуються в практику методи штучного запліднення, множинна та ембріональна трансплантація. Це дозволяє відтворювати генетичний матеріал високої якості з істотним впливом на якість продукції. Так, молоко має кращі показники жиру та вміст білку, м'ясо – підвищену м'якість та мармуровість, вовна – необхідну товщину, однорідність та шовковистість.

Крім того, великий вплив впровадження біотехнологій має на підтримання здоров'я тварин, які вакцинуються саме продуктом біотехнологічних розробок. Вважається, що даний напрямок взагалі є мультиефективним, тому що сприяє не тільки покращенню здоров'я, збільшенню продуктивності тварин та їх пристосуванню до різних кліматичних умов, а й знижує в цілому навантаження на навколишнє середовище. Отже, можна стверджувати про сприяння підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва взагалі.

Враховуючи той факт, що стратегічною ціллю продовольчої безпеки є забезпечення населення країни продукцією тваринного і рослинного походження, необхідно приділяти велику увагу біотехнологіям, але чітко регулювати виробництво біотехнологічної продукції і знаходити їй відповідне прикладання. В такому разі біотехнології сприятимуть забезпеченню сталого соціально-економічного розвитку країни і позитивно впливатимуть на збереження екологічної обстановки.

Список використаних джерел

1. Кушнір Г. П., Сарнацька В. В. Мікроклональне розмноження рослин. Теорія і практика. — К.: Наук. думка, 2005. — 272 с.
2. Войнов Н.А., Волова Т.Г., Зобова Н.В. Современные проблемы и методы биотехнологии. — Красноярск, ИПК СФУ, 2009 г. — 418 с.
3. World and regional review: facts and figures. Part II [Electronic resource]
// URL: <ftp://ftp.fao.org/docrep/fao/009/a0800e/a0800e07.pdf>